

Ruimtelijke onderbouwing

Burgemeester Hardenbergweg 3

Te Zalk

Datum: 14 februari 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doelstelling	3
1.2	Begrenzing plangebied	3
1.3	Bestemmingsplan	4
1.4	Leeswijzer	5
2	Huidige en toekomstige situatie	6
2.1	Bestaande situatie	6
2.2	Gewenste situatie	6
3	Beleidskader	7
3.1	Provinciale Omgevingsvisie Overijssel	7
3.1.1	Gebiedsspecifieke beleidskeuzes (of)	8
3.1.2	Ontwikkelingsperspectieven (Waar?)	8
3.1.3	Gebiedskenmerken (Hoe?)	8
3.2	Gemeentelijk beleidskader 'Bouwsteen energie'	10
4	Omgevingsaspecten	10
4.1	Bedrijven en milieuzonering	10
4.2	Geluid	10
4.3	Externe veiligheid - plaatsgebonden risico	10
4.3.1	Werpafstanden	10
4.3.2	Gasleidingen en hoogspanningsverbinden	11
4.4	Landschap	11
4.5	Archeologie	13
4.6	Stikstof	13
5	Uitvoerbaarheid	13
5.1	Economische haalbaarheid	13
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	14
5.3	Afweging en conclusie	14
6	Overzicht bijlagen	14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Namens cliënt is voor plaatsing van een kleine windturbine aan de Burgemeester Hardenbergweg 3 een vooroverleg ingediend. In de principe-uitspraak, bij u bekend met kenmerk 0166ESUITE387732022 is aangegeven dat het bevoegd gezag positief staat tegenover het plan en daarom bereid is om onder voorwaarden medewerking te verlenen aan het plan.

Een voorwaarde uit het beleid is dat de windmolen duidelijk onderdeel is van het bedrijf en dus ook op het erf moet worden geplaatst (binnen bouwvlak). In onderhavige situatie is het bouwvlak echter al behoorlijk volgebouwd, waardoor het bevoegd gezag zich de aangegeven locatie kan voorstellen. Hierbij dient echter wel goed gekeken te worden naar de landschappelijke inpassing van het erf in het landschap.

Het plan is derhalve in strijd met het beleid door het realiseren van de windturbine buiten het bouwvlak. Daarbij hebben windturbines een langere levensduur dan 10 jaar. Derhalve is het bevoegd gezag van mening dat medewerking moet worden verleend via een uitgebreide procedure. Daarbij is er sprake van strijdigheid met de hoogte van een bouwwerk geen gebouw zijnde en bestaat er geen binnenplanse mogelijkheid waarbij kan worden aangesloten. Als laatste wordt verzocht om omwonenden op de hoogte te stellen van het plan en hen de mogelijkheid te geven hierop te reageren.

Onderdeel van de aanvraag omgevingsvergunning is het aanleveren van een ruimtelijke onderbouwing. Hier wordt middels voorliggend document in voorzien.

1.2 Begrenzing plangebied

Het plangebied is gesitueerd in het buitengebied van de gemeente Kampen op de grens met de gemeente Oldebroek. Het bedrijf is gelegen ten noorden van de kern Wezep, tussen de N50 en de A28. De gronden rondom het plangebied zijn in gebruik als agrarisch weideland. Verderop zijn een aantal burgerwoningen en agrarische bedrijven gesitueerd. De beoogde windmolen is gelegen op een afstand van 390 meter ten opzichte van de dichtstbijzijnde burgerwoning.

Figuur 1: luchtfoto plangebied. Bron: streetsmart.cyclomedia.nl.

1.3 Bestemmingsplan

Het perceel valt onder het regime van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2014', zoals vastgesteld op 6 maart 2014. De gronden hebben de bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' met de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' of 'Tuin' en de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie'. Op het perceel is een bouwvlak ingetekend. Ter plaatse van de bedrijfswoning is de aanduiding 'karakteristiek' opgenomen.

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf in de vorm van een agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering en een agrarisch bedrijf in de vorm van een intensieve veehouderij ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij'. Gebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak en ten behoeve van een volwaardig of reëel agrarische bedrijf worden gebouwd. De bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan 10 meter (artikel 4.2.6 sub e).

Figuur 3: Plankaart vigerende bestemmingsplannen. Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Clïënt wenst op het perceel een kleine windturbine te plaatsen met een ashoogte van 20 meter. Derhalve kan er niet worden voldaan aan artikel 4.2.6 sub e. In het bestemmingsplan zijn geen binnenplanse bevoegdheden opgenomen welke onderhavig plan mogelijk maken. Het provinciale beleid stelt echter dat buiten de uitsluitingsgebieden wind (in de uitsluitingsgebieden zijn alle vormen van windturbines, dus ook de erfmolens, uitgesloten) erfmolens in principe zijn toegestaan. Deze erfmolens worden getoetst aan de ruimtelijke kwaliteitseisen van de Catalogus Gebiedskenmerken.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 vormde de inleiding op het plan. In hoofdstuk 2 worden de huidige en toekomstige situatie beschreven. De beleidsmatige onderbouwing van het plan wordt in hoofdstuk 3 gegeven. In hoofdstuk 4 wordt het plan getoetst aan wetgeving aangaande aspecten zoals bodem, archeologie en dergelijke. In hoofdstuk 5 volgt de economische en maatschappelijke haalbaarheid van het plan.

2 Huidige en toekomstige situatie

2.1 Bestaande situatie

Op de locatie exploiteert cliënt een geitenhouderij. Ten behoeve van het bedrijf zijn op de locatie een bedrijfswoning, een aantal bedrijfsgebouwen en een aantal sleufsilos aanwezig.

2.2 Gewenste situatie

Cliënt wenst zijn bedrijfsvoering op het gebied van energieverbruik te verduurzamen. Om in de totale energiebehoefte van het bedrijf te voorzien wenst cliënt een kleine windturbine op het perceel te realiseren. Deze turbine heeft een as-hoogte van 20 meter en een rotordiameter van 15,85 meter. Bij toekomstige groei van het agrarisch bedrijf, en daarmee tevens van de energiebehoefte van het bedrijf, is het voor cliënt tevens mogelijk om zonnepanelen aan te sluiten en zo het aanbod van de twee typen duurzame energie te reguleren. Een visualisatie van de gewenste situatie is in onderstaand figuur weergegeven.

De wieken bestaan uit een look van kunststof composiet welke niet spiegelt met een houtkleur (RAL 1001). De mast bestaat uit een lichtgroene kleur (RAL 6019). Met deze natuurlijke kleuren past de windturbine zo goed mogelijk in zijn omgeving.

Figuur 3: Tekening gewenste situatie en visualisatie kleine windturbine

Figuur 4: Visualisatie kleine windturbine. Bron: VanWestreenen

3 Beleidskader

3.1 Provinciale Omgevingsvisie Overijssel

Op 12 april 2017 is de Omgevingsvisie 'Beken kleur' vastgesteld door Provinciale Staten en vanaf 1 mei 2017 is deze van kracht gegaan. Op 15 december 2020 hebben Provinciale Staten de Actualisatie Omgevingsvisie Overijssel 2021 vastgesteld, deze geldt vanaf 1 februari 2022. In de visie staat beschreven welke ontwikkelingsrichting de provincie binnen haar grenzen de komende tijd voor ogen heeft. De leidende principes, ook wel 'rode draden', zijn duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit.

Om te bepalen of een initiatief bijdraagt aan de provinciale ambities, gebruikt de provincie het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel. In dit uitvoeringsmodel staan de stappen **of**, **waar** en **hoe** centraal.

3.1.1 Gebiedsspecifieke beleidskeuzes (of)

Het plan is niet gesitueerd binnen het Natuurnetwerk Nederland of het Nationaal Landschap. Er zijn geen gebiedsspecifieke beperkingen ter hoogte van het plangebied.

3.1.2 Ontwikkelingsperspectieven (Waar?)

Het plangebied is gelegen in het ontwikkelingsperspectief 'Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap'. Dit ontwikkelingsperspectief omvat gebieden waar verdere modernisering en schaalvergroting van de landbouw in combinatie met verduurzaming de ruimte krijgt. Die ruimte kan verdiend worden door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden. Onder verduurzaming verstaan we hier: realisatie van de waterkwaliteitsdoelen, gezondheid en welzijn van mens en dier, bijdrage aan de energietransitie, natuuropgaven, klimaatbestendigheid en ketenoptimalisatie, en ontwikkelen met aandacht voor – en waar mogelijk in dialoog met – omwonenden. Agrarische ondernemers staan voor de uitdaging om hun – vaak grote – gebouwen en erven zo vorm te geven dat ze passen bij maat en schaal van het landschap en de ruimtelijke en milieukwaliteit versterken.

Het ontwikkelingsperspectief *Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap* biedt ruimte aan concurrerende en innovatieve vormen van landbouw en aan opwekking van hernieuwbare energie. Denk daarbij aan zonnepanelen, maar ook aan windenergie en biovergisters. Wat betreft windenergie liggen vanuit de optiek van rendement de beste (wind)kansen in het noorden en noordwesten van de provincie: daar waait het het hardst.

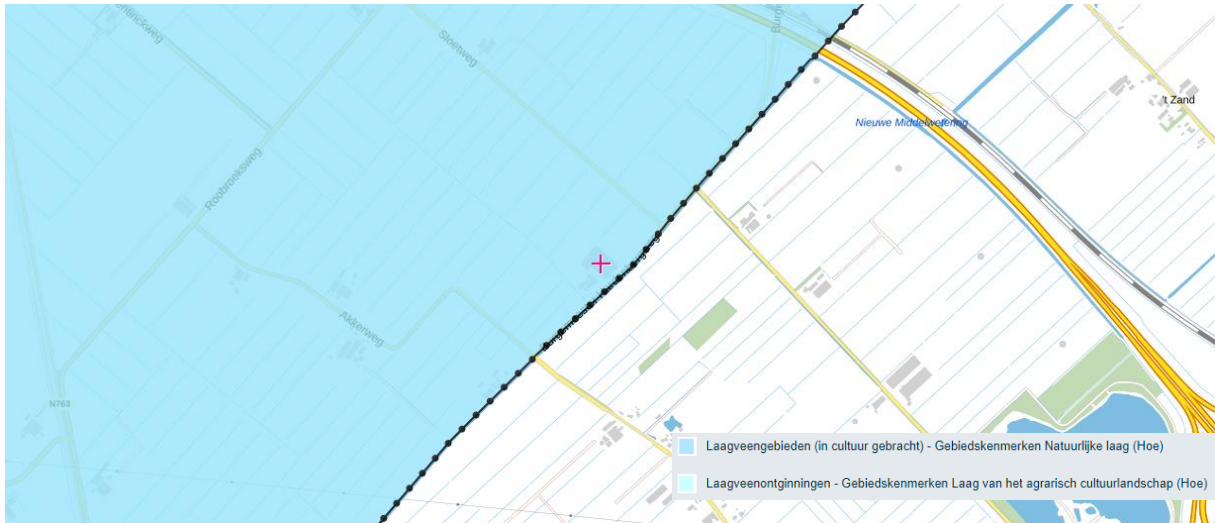
Het ontwikkelingsperspectief biedt derhalve ruimte voor het plaatsen van een kleine windturbine.

3.1.3 Gebiedskenmerken (Hoe?)

De gebiedskenmerken zijn aangeduid in de omgevingsverordening en nader toegelicht in de Catalogus Gebiedskenmerken. Onderstaand zijn de gebiedskenmerken ter hoogte van de planlocatie beschreven.

Laagveenontginningen

Het plangebied is gelegen binnen de laagveenontginningen (zie figuur 5). Dit betreft een open, laag en nat landschap, ontstaan door occupatie vanuit de bewoonde hogere randen. Het landschap bestaat uit een polderlandschap en slagenlandschap, vormgegeven in opstreckende verkaveling en een rechtlijnige ontginningsstructuur. De grote open ruimtes, het patroon van sloten met beplantingen, en de vochtige bloemrijke weides geven dit landschap grote belevingswaarde en zijn essentieel voor de leefomgeving van weidevogels. De grondgebonden landbouw is de drager van deze kwaliteiten. Er wordt gestreefd naar de instandhouding van de ter plaatse karakteristieke maat en schaal van de ruimte, met onderscheid tussen de gebieden met grote open ruimtes en de gebieden met een langgerekte kavelstructuur met beplanting. Het slotenpatroon en de houtsingels accentueren de ruimtelijke structuur. Beplantingen bestaan uit els, berk, eik en divers struweel.

Figuur 5: Gebiedskenmerken uit provinciale verordening Overijssel.

In de paragraaf met betrekking tot het aspect landschap wordt beschreven hoe er met de situering van de windturbine rekening is gehouden met deze ontginningsstructuur.

Verspreide bebouwing

Het gebied heeft verspreide bebouwing. Er wordt gestreefd om de erven opnieuw te verbinden met het landschap. Als ontwikkelingen plaats vinden op erven, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de kenmerkende erfstructuur en volumematen, blijft er een duidelijk onderscheid voorkant- achterkant en vindt koppeling van het erf aan landschap plaats, overeenkomstig de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving.

In de paragraaf met betrekking tot het aspect landschap wordt beschreven hoe er met de situering van de windturbine rekening is gehouden met deze erfstructuur

Informele trage netwerk

Ter hoogte van het plangebied zijn geen recreatieve wandelpaden en fietspaden aanwezig. Het perceel is gesitueerd langs een reguliere landweg. De realisatie van een kleine windturbine heeft derhalve geen invloed op het informele trage netwerk.

Windenergie

In de omgevingsvisie zijn gebieden aangewezen die wel of juist niet geschikt zijn voor windenergie. Het plangebied is gesitueerd binnen het gebied waar onder voorwaarden ruimte wordt geboden voor windenergie. Hier zijn erfmolens in principe toegestaan, waarbij er wordt getoetst aan de ruimtelijke kwaliteitseisen van de Catalogus Gebiedskenmerken.

3.2 Gemeentelijk beleidskader 'Bouwsteen energie'

Burgemeester en wethouders hebben op 28 april 2020 de 'Bouwsteen energie omgevingsvisie' vastgesteld. In het beleidsstuk staat waar de gemeente Kampen ruimte wil bieden voor de noodzakelijke grootschalige opwekking van duurzame energie door zonneparken en windturbines en welke voorwaarden en criteria hierbij worden gehanteerd.

Er wordt beschreven dat kleine windturbines met een ashoogte van maximaal 20 meter in principe overal mogen worden geplaatst. Onderhavig plan kan derhalve aansluiten bij het gemeentelijke beleid 'Bouwsteen energie'.

4 Omgevingsaspecten

Voor toepassing van een afwijking op basis van het beleidskader moet tevens een afweging plaatsvinden van enkele overige milieuaspecten, in dit geval milieuzonering, geluid en externe veiligheid.

4.1 Bedrijven en milieuzonering

Bij nieuwe ontwikkelingen dient voldoende afstand te worden aangehouden tussen milieubelastende activiteiten en gevoelige functies. In de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, verder: VNG-brochure) worden hiervoor richtafstanden gegeven. In de VNG-brochure zijn afstanden opgenomen voor windmolens met een rotordiameter van 20 tot 50 meter. Voor een windmolen met een rotordiameter van 20 meter dient een richtafstand van minimaal 100 meter te worden aangehouden. Voor kleinere windturbines kan ons inziens een richtafstand van minimaal 50 meter worden aangehouden. Onderhavig plan voldoet hieraan, maar ook aan de richtafstand van minimaal 100 meter. De meest dichtstbijzijnde burgerwoning ligt op een afstand van circa 380 meter van de dichtstbijzijnde windturbine. De gewenste kleine windturbines zijn onderdeel van de inrichting van het bedrijf cliënt, waardoor de bedrijfswoning niet getoetst wordt als zijnde het dichtstbijzijnde gevoelige object.

4.2 Geluid

Op d.d. 16 december 2021 is door Antea Group een akoestisch onderzoek voor de locatie uitgevoerd. Aanleiding hiervan is de te realiseren windturbine op locatie. Uit de onderzoeksresultaten volgt dat de voorgenomen windturbine voldoet aan de geluidgrenswaarden ingevolge het Activiteitenbesluit Milieubeheer. Het onderzoek is opgenomen als bijlage bij deze aanvraag. Het Nevele-arrest is niet van toepassing, omdat hier slechts sprake is van de oprichting van één windturbine.

4.3 Externe veiligheid - plaatsgebonden risico

4.3.1 Werpafstanden

Ten gevolge van een incident kunnen zich onderdelen verspreiden in de omgeving van de windturbine. De verspreiding in de omgeving wordt aangegeven in kansafstanden (de plaatsgebonden risicocontouren: PR) en effectafstanden (de werpafstanden). Voor de beoogde windturbine zijn daarom de PR 10^{-5} , PR 10^{-6} en

werpafstanden bepaald aan de hand van de ashoogte en rotordiameter, zie bijlage 'risicoberekening windturbines BW80'.

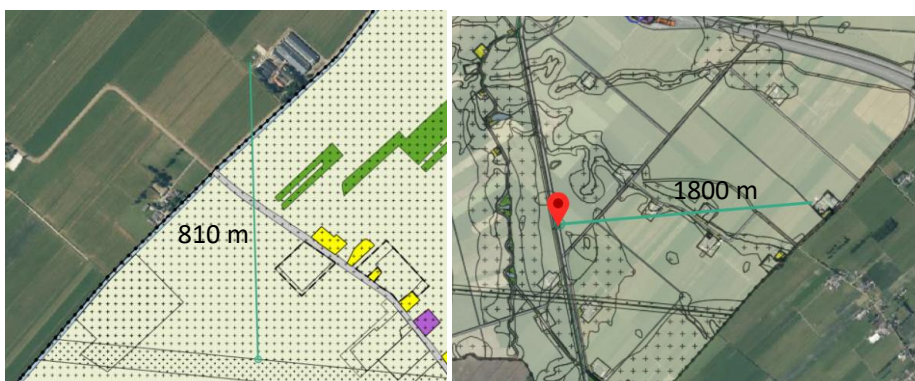
Voor een windturbine met een rotordiameter van 10,679 meter gelden voor een ashoogte variërend van 15 tot 40 meter de volgende contouren en werpafstanden:

Ashoogte	PR 10 ⁻⁵ contour	PR 10 ⁻⁶ contour	Maximale werpafstand	Maximale werpafstand bij overtoeren
15 m	6	23	58	192
20 m	6	28	61	197
25 m	5	29	65	201
30 m	5	31	68	206
35 m	5	36	71	210
40 m	5	41	74	214

De beoogde windturbine heeft een as-hoogte van 20 meter. Derhalve geldt een PR 10⁻⁶ contour van 28 meter. Binnen deze afstand zijn geen kwetsbare objecten aanwezig. De maximale werpafstand bedraagt 61 meter. Ook deze afstand wordt ruim behaald. In de windturbine is een beveiliging geïnstalleerd ter voorkoming van overtoeren. De maximale werpafstand bij overtoeren zal in de praktijk derhalve niet voorkomen. Het plaatsgebonden risico is geen belemmering voor het realiseren van de kleine windturbine.

4.3.2 Gasleidingen en hoogspanningsverbinden

In de omgeving van het plangebied ligt een hoge drukgasleiding en een hoogspanningsverbinding. Echter liggen beide niet binnen de risicozone. De hoogspanningsverbinding (afbeelding links) ligt op een afstand van 810 meter van de beoogde windturbine. De hogedrukleiding ligt op een afstand van 1,8 km. Beide zullen geen belemmering vormen voor onderhavig plan.

Figuur 6: Plankaart met afstanden tot gasleiding en hoogspanningsverbinding.

4.4 Landschap

De windturbine wordt gerealiseerd op het achtererf, op de achterste lijn van het bedrijfserf. Hier gaat het bedrijfserf over in het omliggende open landschap. De windturbine benadrukt in de gewenste situatie derhalve de hoek/grens van het bedrijfserf. De windturbine wordt daarnaast geplaatst langs een bestaande sloot. Door het plaatsen van de windturbine in lijn met bestaande elementen past deze goed binnen de ervenstructuur.

Vanwege de ligging buiten het bouwvlak is extra aanplant gewenst. Om de turbine nog duidelijker onderdeel te maken van het erf wordt langs de achterzijde een haag aangeplant. Deze scheidt het erf van de achtergelegen open graslanden. Dit dient tevens als een zachtere overgang van het erf/bebouwning richting het openlandschap. Vanwege de overgang naar een open landschap is het ons inziens niet wenselijk hier hoge beplanting toe te voegen. Derhalve wordt er toegezien op een struweelhaag met wat lagere beplanting. Ook zal het struweel aan de westelijke zijde van het erf helemaal worden doorgetrokken tot achteren. Het struweel zal bestaan uit inheemse soorten als een hazelaar, gelderse roos, meidoorn, etc. De landschappelijke inpassing, inclusief beplantingsplan is weergegeven in figuur 7. Hiermee wordt ons inziens voorzien in een goede landschappelijke inpassing.

OVERZICHT BEPLANTING:

Lat. naam	Net. naam	hoeveelheid	plantmaat	plantverband
Viburnum opulus	Gelderse roos	30 stuks	60/80	2 rijen 1,5x1,5m ² , deihoekverband
Orylus avellana	Hazelaar	30 stuks	60/80	2 rijen 1,5x1,5m ² , deihoekverband
Crataegus monogyna	Eenlijstige meidoorn	30 stuks	60/80	2 rijen 1,5x1,5m ² , deihoekverband
Acer campestre	Veldsedoorn	30 stuks	60/80	2 rijen 1,5x1,5m ² , deihoekverband
Ligustrum vulgare	Gewone liguster	30 stuks	60/80	2 rijen 1,5x1,5m ² , deihoekverband
Sorbus	Lijsterbes	30 stuks	60/80	2 rijen 1,5x1,5m ² , deihoekverband

Figuur 7: Landschappelijke inpassing met beplantingsplan.

4.5 Archeologie

Op de beoogde locatie rust geen archeologische dubbelbestemming. Wel hebben de gronden de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie'. Deze gronden zijn mede bestemd voor het behoud, de bescherming en/of herstel van de cultuurhistorische waarden. Ten aanzien van de situering van bouwwerken en gebruiksvormen kunnen nadere eisen worden gesteld, ten behoeve van de bescherming van de aanwezige ervenstructuur. In onderhavige situatie is de locatie zodanig gekozen dat de windturbine goed inpasbaar is in de ervenstructuur. Het plan is derhalve niet in strijd de doelen van deze dubbelbestemming.

4.6 Stikstof

Voor onderhavig initiatief aan de 'Burgemeester Hardenbergweg 3' is een stikstofberekening uitgevoerd in AERIUS Versie 2023. N.a.v. van de berekening is gebleken dat het plan geen gevolgen heeft waarbij significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden optreden. Het doel van onderhavig plan is de realisatie van een kleine windturbine. Gemeente Kampen heeft verzocht aanvullende gegevens aan te leveren waaruit blijkt dat het voorgenomen project geen onevenredige aantasting van de milieusituatie tot gevolg heeft

Voor deze berekeningen is een 'worst-case' benadering gekozen, waarbij de emissies die optreden ruim zijn aangehouden. Uit de berekeningen blijkt dat er geen rekenresultaten boven de 0,00 mol/ha/j verkregen worden op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. Hieruit blijkt dat in de toegepaste 'worst-case' benadering de stikstofdepositie niet leidt tot significant negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. Verder leidt de gebruiksfase van de windturbine leidt niet tot relevante emissies voor wat betreft het aspect stikstof.

Er kan derhalve worden gesteld dat er geen sprake is van aantasting van de milieusituatie (zie bijlage voor de toelichting op de berekening en de Aeriusberekening zelf voor de verder uitwerking).

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische haalbaarheid

Het vereiste om te voldoen aan een goede ruimtelijke ordening brengt met zich mee dat een oordeel wordt uitgesproken over de economische uitvoerbaarheid. In onderhavige situatie gaat het om het plaatsen van

een kleine windturbine. De ontwikkeling hiervan is een particulier initiatief, dat volledig met de eigen middelen wordt gefinancierd. Ten behoeve van de realisering van dit plan hoeven door de gemeente Kampen geen voorzieningen te worden getroffen. Eventuele planschade komt voor de rekening van de initiatiefnemer.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het plan zal bij publicatie op de gebruikelijke wijze ter inzage gaan. Er is sprake van een uitgebreide procedure waarbij een ieder een zienswijze kan indienen tegen het ontwerpbesluit (artikel 3.12 lid 5, Wabo). Vervolgens zal de reactie worden beoordeeld en bezien of het aanleiding zal geven tot aanpassing van het plan.

5.3 Afweging en conclusie

De beoogde ontwikkeling draagt bij aan de economische vitaliteit van het buitengebied. In algemene zin kan onderhavig plan derhalve als een wenselijke ontwikkeling worden beschouwd gezien het duurzaam opwekken van energie. Uit de toelichting blijkt dat de beoogde ontwikkeling past in het beleid van de provincie. Het plan is getoetst aan ruimtelijke, milieutechnische en andere relevante aspecten. Deze aspecten leveren geen belemmering op voor het onderhavig plan. Voorts kan het plan als uitvoerbaar worden beschouwd. Eindconclusie kan derhalve zijn dat het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en dat er geen belemmeringen bestaan welke planrealisering in de weg staat.

6 Overzicht bijlagen

- Afschrift milieumelding/activiteitenbesluit
- Bouwtekening met beoogde situatie
- Bestwatt 80 20mtr zonder kooien
- CE verklaring
- Kleinwind keurmerk BW80
- Risicoberekening Windturbines BW80
- Slagschaduwrapport
- Funderingsberekening
- Mastberekening
- Buurtparticipatie
- Stikstof rapportage
- AERIUS berekening